

VERZAMELING

VAN

LEERZAME

EN

VERMAKELIJKE

ZANGSTUKJES,

TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

NIEUWJAARS - ZANG.

wijze: *Schep vreugde in 't leven.*

Heil, lieve vrienden!
Heil, broeders! al te gaar,
Heil, vreugde en zegen
In 't nieuwejaar!

Wij bragten, wat er ging te loor,
Getukkig weér een' tijdkring door,
En zagen 's levens distelperk
Voor ons nog rijk in bloemen.
Heil, lieve vrienden! enz.

Het heden maakt ons blij te moé;
De toekomst licht ons vrolijk toe;
Op 's werelds ongeneugte en zorg
Volgt dikwerf nog genoeg.
Heil, lieve vrienden! enz.

Haast zien we ons 't bar seizoen ontsneek;
Dan bloeit de roos weér op het veld,
En zitten wij, met gade en kroost,
Tevreden onder 't lommer.
Heil, lieve vrienden! enz.

De zomer geeft ons, mild en goed,
Weer bloem en vrucht in overvloed,
Dan daagt het bruine herfstgetij,
Belaan met ooft en halmen.
Heil, lieve vrienden! enz.

De winter zij dan norsch en guur,
Hij spelt ons menig zalig uur,
Als vriendschap, liefde en kunstgevoel
De harten weér ontgloeijen.
Heil, lieve vrienden! enz.

Dat elk van ons gezond en blij,
En 't Vaderland gelukkig zij:
En dit en menig volgend jaar
Zien vrede en vrijheid bloeijen!
Heil, lieve vrienden! enz.

VOOR DEN KONING.

wijze: *God save the King.*
Hef aan ult vrije borst:
God zegen d'eedlen Vorst,
Wiens hand ons leidt,
Den Vorst, als Koning, groot,
En, als natuurgenoot,
Ook zonder kroon en staf,
Vol majesteit!

God zegen' d'eedlen Vorst!
Geen wraak, geen gloriedorst,
Bevlekt zijn' troon;
Hij mint den lieven vrees,
En licht en vrijheid meê.
God zegen' d'eedlen Vorst,
Oranjes Zoon!

God zegen' d'eedlen Vorst!
Hem klopt, hem gloeit de borst
Voor ons gelt';
Hij acht de weelde niet,
Die rang en rijkdom biedt;
Maar koos, voor 't vreugdgewoel,
Der zorgen juk.

Waar leeft de goede Vorst,
Die kroon en scepter torscht,
Aan hem gelijk?
Er leeft geen Vorstenteel,
Zijn waardig evenbeeld;
Ook in den Keizer niet
Van 't bloeiendst Rijk.

Klink' dan ons maatgezang:
God spaar' den Koning lang,
En steun' zijn' stand!

En wie er ooit regeer',
Hem galme ons lied ter eer:
God zegen' d'eedlen Vorst
Van Nederland!

DE VERHEUGDE VADER.

(Uit de Volksliedjes der Maatschappij.)

wijze: *Zonder liefde, zonder wijn.*

Groote Schepper! blij te moé,
Breng ik, voor den zegen,
U een vrolijk danklied toe:
'k Heb mijn' wensch verkregen:
'k Heb een lieve, jonge spruit,
't Doel van mijn verlangen;
Lant mij 't kindjes teér geluid,
Door mijn' zang, vervangen.
Hoop en vrees was om ons heen,
Toen mijn lieve gade
't Zorgelijk kraambed in zou treden:
'k Bad U, God!, genade.—
Sta haar bij in haren nood!
Hoor haar onder 't kermen!
Geef haar 't wichtje, in haren schoot,
Moederlijk te omarmen!

Mijn gebed, tot U gerigt,
Mogt aan mij gelukken;
'k Mag een lief en teeder wicht
Aan mijn' boezem drukken.
Ik omhels mijn brave vrouw;
'k Roep: Mijn lust, mijn leven!
Zie het onderpand der trouw,
Ons door God gegeven.
'k Heb aan U, die alles weet,
't Wichtje toegeheiligd:
't Zij door U voor onheil, leed,
En gevaar beveiligd!
Die de wereld in zal gaan,
Moet verleiding vreezen;
Wil dus, op die smalle baan,
Hem ten leidsman wezen!
Dan zal 't kindje aan ons tot vreugd,
U ter eere leven;
En, als de eigendoms der deugd,
Naar de waarheid streven; . . .
Maar, mij dunkt, het kindje schreit:
Zou het mij dan hooren?
Zacht! 'k wil door geen vrolijkheid
Hem in 't slapen storen.

DE VERGENOEGDE LANDMAN.

wijze: Als de nacht in stille rust.

Hoe genoeglijk is mijn lot,
Hoe gerust mijn leven!
En dit zalig heilgenot
Heeft God mij gegeven:
Slechts mijn spade, slechts mijn ploeg,
Geeft mij dagelijks brood genoeg.

* Heb een hutje, stil en vrij,
Met een beek daarnevens,
En een lieve vrouw daarbij,
Schoon en deugdzaam tevens,
In wier hart de liefde troont,
En opregte Godsvrucht woont.

Als, in 't lagchend lentsaizoen,
Blaadjes zich ontplooijen,
En de bloemen en het groen
Weér de velden tooijen,
o Dan blinkt Gods wijs bestuur
In de werken der Natuur.

* Zie dan, in den zilvren vloed,
't Vischje vrolijk spartlen,
En het schaapje, welgevoed,

In de klaver dartlen;
'k Hoor het lied van 't plunghediert',
Dat de komst der lente viert.

's Morgens wekt de nachtegaal
Mij uit zoete droomen;
'k Zie dan d'eersten zonnesstraal
In de kruin der boomen;
Dan, verkwikt door zoete rust,
Dank ik God met nieuwen lust.

Dan weér kus ik, blij van zin,
Straks mijn vrouwtje wakker;
Zij verzorgt ons klein gezin,
En ik bouw mijn' akker:
't Zij ik zaaije, plante of poot',
Juichend zing ik: God is groot!

Daalt dan de avondschemering
Op de velden neder,
Dan keer ik, terwijl ik zing,
Naar mijn hutje weder;
Waar mijn wijfje, lief en goed,
Mij komt kussend te gemoet.
Dan smaak ik het zoet genot
Van het huislijk leven;

En ik dank den goeden God,
Die mij dit wou geven:
In mijn' lagen stand vernoegd,
Bid ik slechts om 't geen mij voegt.

TEVREDENHEID.

WIJZE: De wereld is in rep en roer.

Tevredenheid, o levenschat!
Gij, die zoo veel geluk omvat
Voor 't heil der stervelingen!
Gij zijt de troosteres in druk,
Bij 't nijpen van het ongeluk
En 's levens wisselingen.

Wanneer de hoop ons soms begeeft,
De toekomst duister om ons zweeft,
En alles schijnt verloren,
Dan doet gij, o tevredenheid!
In 't hart, waar gij uw' zegen spreidt,
Uw lieve stem nog hooren.

Ons lot berust steeds in Gods hand;
Een hemelsch, beter Vaderland
Blinkt boven starrebogen;
Dit denkbeeld baart de zoetste vromd,

En maakt het hart oprecht verheugd ,
Wat heil ons is ontogen.
Tevredenheid ! och , blijf ons bij !
Gij zijt een steun der Maatschappij
En van het huislijk leven ;
Waar gij uw kracht stort in 't gemoed ,
Daar maakt gij 't korte leven zoet ,
En blijft ons steeds omzweven.

DE SPAARZAME AMBACHTSMAN.

wijze : *Wat wordt het laat ! de klok slaat acht.*

Ik was weleer een losse knaap ,
Die niet aan sparen dacht ;
Het dikwijls zuur verdiende loon
Was spoedig doorgebracht ;
En , ach ! de kleine schat ,
Dien ik des zomers had ,
Die strékte tot den winter niet ,
Wanneer ik niets bezat. (*bis*)
Dan zat ik aan den leAgen haard
Te trillen van de kou ;
Dan kwam , bij d'onverwachten nood ,

Te laat het naberouw:
Toch, schoon ik me in een pak
Van zware schulden stak,
Toch was 't, of 't geld, als ik weêr won,
Mij heet werd in den zak. (*bis*)

Maar eens gaf mij een Heerschap raad
Van 't *Nut van 't Algemeen*:
Sinds bragt ik weeklijks, van mijn geld,
Iets naar de *Spaarbank* heen;
Toen kwam ik 's zomers rond;
En wie mij 's winters vond,
Die zag, al had mijn hand geen werk,
'k Had voedsel voor den mond. (*bis*)

Doch immer liet ik, van dat geld,
Een klein gedeelte staan;
Ik dacht: het komt misschien te pas,
Ik mogt eens trouwen gaan;
Daar kwam nog rente bij,
Hoe weinig die ook zij:
Hij, dacht ik, die geen' stuiver telt,
Dien maakt geen gulden blij. (*bis*)

Zoo heb ik langzaam, wat ik kon,
Van tijd tot tijd gespaard,

En reeds een aardig stuivertje
Allengs bijeengegaard,
En, sinds den blijden dag,
Toen 'k AALTJE 't eerste zag,
Begreep ik, dat ik met mijn geld
Gelukkig wezen mag. (*bis*)

Want, toen zij laatst mij blozend vroeg,
Of ik ook iets bezat,
Liet ik mijn Spaarbanksboekje zien,
En toonde, wat ik had:
Ik sprak: „Gij zwoert mij trouw;
„Zeg, heb je nu berouw?”
Zij lachte, en dat zei juist zoo veel,
Als: „TOON! ik word uw vrouw.” (*bis*)

En als ik, als mijn eigen Heer,
Nu naast mijn vrouwtje zit,
Dan denk ik, bij mijn heilvol lot,
Der Spaarbank dank ik dit;
Dan raad ik iedereen',
Die op mijn pad wil treden:
„Doe toch als ik, breng alle week
„Iets naar de Spaarbank heen.” (*bis*)

DE SPEELMAN.

WIJZE: Arm en nearig is mijn lietje.

Lieve meisjes, in wier harten
Reine zucht tot weérmin gloeit !
Kampen, in wier zwellende adren
't Bruisend vuur der liefde vloeit !
Lufstert, neigt uw gunstige ooren
Naar mijn ongekunsteld lied ;
'k Wil u thans van Amor zingen:
Zoeter zangstof is er niet.

Eens ontsnapt aan moeders blikken,
Rustte zich die loëze guit,
Steeds bedacht op nieuwe trekken,
Als een' kleinen speelman uit,
Met een gouden liertje omhangen,
Dat hij vaardig tokkelen kon,
Sneelt hij straks naar 't naaste dorpje,
Waar hij spoedig vrienden won.

Ouder 't lommer neérgezeten,
Zingt en speelt hij van de min ;
Streelt en boeit de luistrende ooren,
En berovert ziel en zin :

Ieder prijst en roemt en beroost,
Als om strijd, den virtuos,
En de speelman lacht inwendig
Om het momtuig, dat hij koos.

Door 't genoeg opgewonden,
En bekoord door 't maatgeluid,
Noodigt men elkaar, in 't einde,
Tot een vrolijk dansjen uit;
Amor tokkelt weêr de snaren,
En de landjeugd springt in 't rond,
En er was geen meisje of jongeling,
Die zich nu niet zalig vond.

Moè gedanst en moè gesprongen,
Vlijt men zich op 't grasbed neêr,
En in hoofden en in harten
Keeren rust en kalmte weêr;
Maar de Mingod, rap en schrander,
Neemt het schoone kansje waar;
Ijtings is zijn liertje een boogje,
En een pijltje is iedre snaar.

Vlugger dan de vlugste schutter,
Raakt hij 't voorgestelde doel;¹
Trefft der maagden kuischen boezem,

En der knapen teêr gevoel:
Liefde, schuidelooze liefde,
Neemt opeens de harten in,
En ontwikkelt er zich spoedig
Tot de reinste huwlijksmin.

Menig echtpaar denkt er sedert
Aan den onvergeetbren dag,
Toen men 't dartel Minnegoodje
In die streek verschijnen zag;
Menig meisje, menig jongling,
Als men 't vrolijk dansje sluit,
Ziet er, met het volst verlangen,
Naar den besten speelman uit.
